

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Cornelii Hazart Societatis Iesv Theologi Discursus Morales In Selectiora Loca Genesis, Exodi, Levitici, Numerorum

Hazart, Cornelius

Antverpiæ, 1688

Discursus II. Israel autem diligebat Ioseph super omnes filios, fecitque ei tunicam polymitam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52700](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52700)

Jacob autem non male fecit quod *Iosepho* aurem præberet, quia filius ejus erat qui fratres suos accusabat. Statim post hæc addit Scriptura.

DISCURSUS II.

Israel autem diligebat *Ioseph* super omnes filios, fecitque ei tunicam polymitam.

Amor parentum ergo liberos.

Quid hoc? itane vero? diligebat *Jacob* *Iosephum* super omnes filios? & quidem tam aperte ut ei pretiosorem vestem faceret qua distingueretur à cæteris, imo supra reliquos emereret? Putabam ego ad rectam familiæ administrationem necesse esse, ut amor parentum erga omnes liberos esset æqualis: Sic enim me docet *D. Ambrosius* hoc loco, dicens: Jungat liberos æqualis gratia quos junxit æqualis natura. Sic me docet doctissimus *Titelmannus* scribens in illa verba *Davidis* Ps. 100. *Perambulam in medio domus meæ*: In medio, inquit, oportet ambulare, ut æque propinquus sit omnibus, ut ex æquo omnibus, absque personarum acceptione invigilet. Sic me docet *Nicetas* in illa verba *Iob* Cap. 29. *In circuitu meo pueri mei*: Paterfamilias, inquit, respectu filiorum suorum debet esse, quod centrum est in circulo. Sicuti enim omnes lineæ quæ à centro ad circuli extremitatem ducuntur, æquales sunt, quia circulus undequaque æque longe abest à centro, sic pater aut mater familias æqualiter ad omnes liberos suos extendere debent affectum suum, ut unus non longius ab eorum animo absit quam alius: Sic me docet Philosophus *Seneca* Epist. 66. *Feræ*, inquit, non distinguunt fætus suos, & se in alimentum pariter omnium sternunt: Aves ex æquo partiuntur cibos: Et quis, inquit, pater vel mater tam iniquam censuram inter suos agat, ut filium sanum quam ægrum magis diligat? procerumve quam brevem? pulchrum quam deformem? tandem concludit, parentes ne unã quidem prolem amare, qui unum tantum amant præ cæteris. Quomodo ergo *Jacob* Patriarcha tam sanctus & prudens diligebat *Ioseph* super omnes filios? Imo, inquit, magnus ille Antistes *Tostatus* in Cap. 37. *Genes.* Ponamus unum plus diligi aliis, nulli tamen specialis amoris exhibenda sunt signa: Et tamen *Jacob* ita patere voluit suum affectum erga unum *Iosephum* ut illi vesté faceret qua supra cæteros emereret.

Quid

Quid dicemus ad hæc? Patriarcham errasse aut male fecisse: non ausim hoc dicere propter viri sanctitatem. Dico ergo justum fuisse illius amorem; non enim amabat illum quia formosior, quia gratiosior, sed quia cæteris virtuosior erat.

Hoc est quod ait *D. Ambrosius lib. de Joseph cap. 2.* Fuit ne, inquit, reprehendendus *Jacob* quia unum cæteris præferbat? nequaquam; quia plus illum amabat, in quo majora virtutum insignia videbat.

Hoc ipsum ostendit in *Rebecca* matre *Jacobi* & *Esau*: Præferbat *Jacobum Esau*, quia ille justus erat, hic vero injustus, quia quos filios natura dederat æquales, gratia fecerat dispares; amabat ergo unum præ alio non ex donis naturæ in quibus erant æquales, sed ex privilegii gratiæ, in quibus *Jacob* longe superabat *Esau*. Quapropter, inquit *Ambrosius*, non possumus libertatem auferre parentibus, ne eos plus diligant, quos plus credunt mereri.

Optime dictum: Non enim æquum videtur ut quis virtuosos negligat, & vitiosos foveat, vel eodem amore prosequatur inobedientes & immorigeros, atque obsequiosos ac bene moratos. Denique quis dubitat quin etiam inter virtuosos ille majore amore dignus sit, qui cæteris virtute præcellit? Sicuti enim omnis virtus mercedem meretur & laudem, ita etiam singularem quandam benevolentiam atque amorem.

Non possumus manifestius habere hujus rei exemplum, quam *Christi*. Diligebatur ab eo *Ioannes*, non quod gratior, aut sagacior, aut junior cæteris esset, sed, ut canit *Ecclesia*, quod specialis prærogativa castitatis ac virginitatis ampliori dilectione fecerat dignum, quia in illa præsertim virtute cæteros superabat: sic *Christus* servavit ordinem charitatis, illum plus diligendo, qui plus diligere merebatur, hoc enim, inquit noster *Alvarez de Paz*, etiam justitia petit & exigit.

Possunt ergo etiam parentes bene ac laudabiliter hoc factum Domini in suis liberis imitari, possunt meliores magis amare, & perfectiores præponere imperfectioribus, & majoribus donis honorare. Sic enim etiam fecit *Christus* respectu *Ioannis*.

1. Nullus præter *Ioannem* in sinu *Christi* supra pectus ejus, in cenâ recubuit; quam familiaritatem & amicitiam tanti faciebant *Romani*, ut *Xiphilinus* inter maxima quæ *Heliogabalus* ab *Aurelio* Imperatore acceperat, numeret, quod in pectore & in sinu ejus recubuit, & carnavit.

2. Maxima

2. Maxima *Ioanni Christus* secreta ac mysteria revelavit, ut notat *D. Thomas* in cap. 13. *Ioan.* Soli *Ioanni* indicavit in ultima coena quis illum esset proditurus: Revelavit illi *Christi* divinitatem, & generationem æternam, ut patet ex illis verbis cap. 1. *In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum.* Revelavit illi secreta regni cælestis, ac triumphantis Ecclesiæ, dum totius intima cæli illi ostensa sunt, & quidquid in illo ageretur, conspexit: Revelavit illi secreta militantis hic in terris Ecclesiæ, quæ ei eventura essent usque ad finem mundi. Hæc omnia expressit *Ioannes* in sua *Apocalypsi* quæ tot habet, inquit *Hieronymus epist. 103.* sacramenta, quot verba.

3. Pretiosissimum quem *Christus* habebat thesaurum, moriens *Ioanni* reliquit, scilicet matrem suam *Mariam*, cum ei dixit de cruce: *Ecce mater tua.* Quantus ille thesaurus fuerit quem *Christus* hic *Ioanni* commisit, patet ex patribus; hanc enim matrem appellat *D. Germanus* diadema pulchritudinis, diadema Ecclesiæ *S. Proclus.* Alii pretiosum diadema regum.

Habent Scriptores pro summo honore quod *Theodoricus* Rex *Artemidoro* *Romam* commisit, cui nulla, inquit, par civitas. *Maria* est civitas sancta, inquit *D. Bruno:* Est civitas regis magni, inquit *D. Germanus:* Est civitas Domini virtutum, inquit *D. Bernardus:* Est civitas illa de qua dicebat Propheta: *Gloriosa dicta sunt de te civitas Dei,* inquit *D. Gregorius;* hanc civitatem cui nulla par, *Ioanni Christus* servandam tradidit: Militibus omnem in una tunica suppellectilem suam forte divisit, regnum suum latroni dederat, totum corpus suum cruci, Spiritum suum paternis manibus reservabat: unum quod supererat pretiosissimum munus, matrem ex divino testamento *Ioanni* reliquit. Sic ergo amabat *Christus Ioannem* singulari supra cæteros Apostolos amore, quia Virginitas eius, qua supra cæteros eminebat, hoc merebatur. Sic, inquit *Chaldaicus* textus, *Iacob diligebat Ioseph plusquam universos filios suos, quoniam filius sapiens erat.* Non aspiciebat venustatem in pulcherrimo filio, sed solam sapientiam.

Dilexerat illum in cunis, sed per sedecim continuos annos, amorem suum sic cohibuerat, ut nullum toto eo tempore legatur amoris signum exhibuisse; tunc vero charitatem in eum effudit cum inter fratres graviter peccantes mansit illæsus & innocens, eosque ad patrem detulit; tunc enim primum dicit Scriptura, *diligebat illum super omnes filios suos;* tunc fecit illi tunicam polymitam, ut etiam exterioribus

rioribus signis amorem suum testaretur, & fratres ejus viderent quid mereretur ejus constantia, quâ illis peccantibus non peccaverat, ejusque zelus quo peccatum illorum deferebat patri ut emendarentur. Non poterat quidquam laudabilius præstare *Jacobus*, nec alii parentes, si tales filios præ cæteris diligant.

DISCVRSVS III.

Videntes fratres Ioseph quod à patre plus cunctis filiis amaretur, oderant eum, nec poterant ei quicquam pacificè loqui.

Hic paucis verbis depingit Scriptura totam naturam invidiæ, dicens: *Videntes quod Ioseph amaretur, oderant eum*: Ergo solus amor parentis erat causa invidiæ; atqui amor parentis bonus erat atque laudabilis, igitur invidia originem trahebat ex bono. Habet hoc enim omnis invidia ut doleat de bono alterius, gaudeat de malo. Sic invidebat *Saul Davidi* quia non poterat ferre illius prosperitatem & laudes: Invidebat *Rex Abimelech* *Isaaco* divitiis, ideo dicebat illi: *Recede à nobis, quoniam potentior nobis factus es valde.* Invidia.

Hinc recte dixit *D. Prosper lib. 3. de vita contempl. cap. 5.* Invidus alienum bonum, suum facit invidendo supplicium.

Magis particulariter *D. Bernardus, de fallac. present. vitæ*: Invidi, inquit, alienum bonum non ferunt, quia se solos æstimant, se solos appetunt reputari. Literatus est aliquis? odit focium. Astutus est in negotiis sæcularibus? neminem vellet sibi similem inveniri. Pecuniosus est? Si ditescere viderit alterum, cruciatur. Fortis est aut formosus? da ei parem, & contabescit. Quis facile potest quale sit hoc malum verbis exprimere, quo invidus odio prosequitur divinum munus in homine? Tantos porro invidus poenâ justâ habet tortores, quantos invidiosus habet laudatores: Siquidem invidiosum facit excellentia meriti, invidum poena peccati. Paucis ego rem omnem complector: Invidi desiderant soli esse docti, soli consulti, soli gratiosi, soli formosi, soli opulenti, propterea hæc doctes non ferunt in aliis, adeoque, si possent, illas destruerent.

Hac peste ita correpti fuerunt fratres *Iosephi* (hoc solo nomine quod probus adolescens amaretur à patre) *ut non possent*, inquit, Scrip-